

Marjolein de Jong

voorzitter raad van bestuur Groenhuysen

VISIE OP DE TOEKOMST VAN VERPLEEKGHUISZORG

Verpleeghuiszorg wordt steeds meer in de thuisomgeving geboden. Volledige verpleeghuiszorg kan echter niet in alle woonsituaties. Wie dat wel denkt, doet een groep kwetsbare ouderen tekort. Verpleeghuiszorg is veel meer dan 'zorg in de eigen woonomgeving' bieden. Verpleeghuiszorg is multidisciplinair: welzijn, zorg, activiteiten, zingeving en (para)medische behandeling. Een oplossing is verpleeghuiszorg in geclusterde woonvormen leveren met een ondersteunende buurtinfrastructuur.

Verpleeghuiszorg thuis? Wat is verpleeghuiszorg eigenlijk? Wij definiëren het als een integrale, multidisciplinaire, 24/7 visie op wonen, zorg en welzijn. Dit maakt ook duidelijk wat mensen mogen verwachten van verpleeghuiszorg thuis. Instellingen bieden het aan via multidisciplinaire teams. Een zorgverlener kan weliswaar in de thuissituatie verzorgen of verplegen en dit kan worden aangevuld met onderdelen zoals eten en drinken, maar staat dit gelijk aan een integraal aanbod zoals in een verpleeghuis? Dat is vrijwel onmogelijk als ouderen verspreid over individuele woningen in de wijk wonen. De inzet van onze schaarse verpleegkundigen en verzorgenden is dan inefficiënt. Er gaat teveel reistijd verloren.

Toch wordt er steeds meer op zorg in de thuissituatie aangestuurd. Denk

aan de beweging 'de juiste zorg op de juiste plek'. Waak er echter voor om te zeggen dat álles in de thuissituatie kan. Volledige verpleeghuiszorg kan je ouderen alleen thuis bieden als hun fysieke omgeving erop aansluit. Ontmoeting met andere bewoners moet op korte loopafstand mogelijk zijn. Er zijn algemene ruimten nodig om te eten of om aan activiteiten deel te nemen.

Stel: je hebt (verpleeghuis)zorg nodig en woont in een rijtjeshuis. De verpleegkundige komt een aantal keren per dag langs voor de verzorging, voeding en om een praatje te maken. Dat klinkt mooi, maar het grootste deel van de dag zit je alleen in je grote huis. Te groot om zelf overzicht te hebben. Het einde van de straat is al te ver lopen. Hoe prettig zou het dan zijn als je in een gebouw zit waar je makkelijk uit kunt en even een stukje kan lopen? Dat je

een veilige omgeving hebt en naar de bibliotheek of ontmoetingsruimte kunt gaan. Kan zonder zo'n beschutte woonomgeving wel thuis de volledige verpleeghuiszorg worden aangeboden? Nee. Er zijn geclusterde woonvormen nodig om de zorg efficiënt in te zetten.

Geclusterde woonvormen

Als zorgaanbieders zijn we verplicht om na te denken over woonvormen waardoor we op een effectieve wijze verpleeghuiszorg leveren. We zijn hierover al uitgebreid met gemeenten in gesprek. Met de ruimtelijke inrichting is veel mogelijk om een veilige woonomgeving te creëren. In nieuwbouwwijken kunnen faciliteiten geboden worden zodat ouderen langer thuis blijven wonen. Niet alleen gelijkvloerse of kleinere huizen, maar de hele woonomgeving kan op een andere manier worden ingericht.

“In de toekomst zullen we verpleeghuiszorg in een geclusterde woonvorm moeten leveren”

Als je een blok woningen voor ouderen bouwt, zorg dan dat ze geschikt zijn om verpleeghuiszorg te bieden. Denk aan een aangepaste badkamer en draaicirkels voor bedden en rolstoelen, maar ook aan een niet te groot vloeroppervlak. Zorg dat er in deze woonblokken makkelijk bereikbare, gezamenlijke, multifunctionele ruimtes zijn. Zorg dat minder zelfstandige ouderen elkaar makkelijk en veilig kunnen ontmoeten. Met een ontmoetingsruimte en laagdrempelige activiteiten voelen ouderen zich prettig en veilig. Ze maken onderdeel uit van het sociale leven. Ze kunnen gemakkelijk naar buiten om een praatje te maken. Koppel dit aan buurtgenoten die als vrijwilligers of mantelzorgers willen helpen.

We fixeren ons soms te veel op verpleeghuizen. Slechts een klein percentage van de ouderen komt daar uiteindelijk terecht. Onze aandacht moet ook gericht zijn op de thuissituatie. Met onze kennis over de verpleeghuiszorg kunnen we helpen om nieuwe woonvormen te ontwikkelen. Het verpleeghuis zoals we dat nu kennen, maakt in de toekomst slechts een klein deel uit van de totale verpleeghuiszorg. De verpleeghuissetting blijft alleen noodzakelijk voor de kleine groep met een te intensieve zorgvraag. De rest wordt thuis geleverd. Randvoorwaarde is een clustering van passende huisvesting met een ondersteunende buurtinfrastructuur. ◦